

Eva Heggstad: Alice Lyttkens i och om 1930-talet

Alice Lyttkens (1897–1991) har främst ihågkommit som en av den svenska litteraturens mest produktiva författare av lättare underhållningslitteratur. Från debuten 1932 till 1992 publicerade hon drygt femtio böcker varav ett fyrtiotal är historiskt-romantiska berättelser, vilka tryckts sammanlagt i mellan två och tre miljoner exemplar. Dock startade hon sin litterära karriär med romaner som ställde den samtida kvinnans svåra val mellan kärleken och yrkeslivet i fokus. Under sin sextioåriga författarkarriär publicerade hon också ett antal böcker om den svenska kvinnans historia och i slutet av sitt liv sina memoarer i sex delar.

Mitt projekt ställer Alice Lyttkens 1930-tal i fokus. Syftet är dock inte bara att studera Lyttkens romaner från detta decennium utan även att undersöka hur Lyttkens skildrar perioden i sitt senare författarskap, dels som memoarskrivare, dels som författare av historiska romaner, det vill säga då hon på 1960-, 1970- och 1980-talen ser tillbaka på 1930-talet utifrån en ny position i det litterära fältet. Oavsett genre upprepas ett likartat mönster i dessa skildringar; de beskriver en ung kvinnas utveckling och hennes svårigheter att hitta en balans mellan självständighet/yrkesliv och kärlek/familj. Dock gestaltas kampen och lösningarna på olika sätt, vilket visar på Lyttkens förmåga till genreanpassning, men också till återbruk. I vissa fall förekommer snarlika och ibland närmast identiska händelser både i den rena fiktionen och i memoarernas mer verklighetsbaserade återblickar.

Ett viktigt tema både i memoarerna och fiktionen är 1930-talets litterära debatter och kampen mellan den höga och låga litteraturen. För att belysa den, men även för att undersöka hur Lyttkens litterära ställning förändrades under perioden, undersöker jag även kritiken av Lyttkens trettiotalromaner. Alice Lyttkens brev till Bonnierförlaget samt hennes brev till maken Yngve Lyttkens bidrar till ytterligare kunskap om Lyttkens författarkarriär och författarskapets villkor.